

Rakendus Journeys

**millele pöörata tähelepanu
rakenduse kasutamisel**

Co-funded by
the European Union

Rakendus Journeys: millele pöörata tähelepanu rakenduse kasutamisel

Avaldaja: Läänemeremaade Nõukogu

Autor: Sven Wilson, Läänemeremaade Nõukogu

Selle teose on litsentsinud Läänemeremaade Nõukogu Creative Commons Autorile viitamine-Mitteäriline eesmärk-Tuletatud teoste keeld 4.0 rahvusvahelise litsentsi alusel.

Kas soovite selle dokumendi tõlkida? Lisateabe saamiseks vormingu, akrediteerimise ja autoriõiguste kohta võtke ühendust Läänemeremaade Nõukoguga.

Välja antud 3. märtsil 2025 Stockholmis.

Sisukord

1. Mis on selle dokumendi eesmärk?	4
1.1. Mis vahe on selle dokumendi ja kasutusjuhendi vahel?.....	4
1.2. Miks seda rakendust kasutada? Kellele see rakendus on mõeldud?	4
1.3. Keeled	5
2. Rakenduse kaks osa.....	5
2. 1. Interaktiivne ringkäik.....	5
Eesmärk.....	5
Ligipääs	5
Mida see jaotis endast kujutab?	6
2.2 Külasta oma Barnahusi	6
Eesmärk.....	6
Ligipääs	7
Kommentaaride funktsioon.....	7
3. Kaalutlused rakenduse kasutuselevõtuks	7
3.1 Millal rakendust lapse teekonnal kasutatakse?.....	7
3.2 Keel	9
3.3 Töötajate nõusolek	9
3.4 Parool.....	9
3.5 Kommentaaride funktsioon	9
3.6 Konkreetset tüüpi juhtumid.....	10
4. KKK	10

1. Mis on selle dokumendi eesmärk?

Tere tulemast rakendusse Journeys Barnahus! Sellest dokumendist leiate rakenduse kasutuselevõtu juhised.

Selles dokumendis

- (i) tutvustatakse rakendust ja selle erinevaid jaotisi
- (ii) käsitletakse rakenduse kasutamisega seotud olulisi eetilisi küsimusi
- (iii) antakse vastus korduma kippuvatele küsimustele

Loodame, et saate pärast selle dokumendi läbi lugemist rakendusest piisavalt hea ülevaate, et alustada selle kasutamist oma Barnahusis.

1.1. Mis vahe on selle dokumendi ja kasutusjuhendi vahel?

Lisaks sellele dokumendile on koostatud kasutusjuhend. Järgmises tabelis on dokumente võrreldud ja kirjeldatud, milline dokument kellele abiks võib olla.

	See dokument	Kasutusjuhend
Sisu	Üldine arusaamine rakendusest: ülesehitus ja eesmärk Eetilised kaalutlused Küsimused ja vastused	Rakenduse kasutusjuhend Üksikasjalik juhend rakenduse seadistamiseks, sh sisu lisamiseks ja konkreetsete teekondade loomiseks
Sihtrühm	Sobib kõigile kaastöötajatele, kes tahavad rakendusest paremini aru saada	Kaastöötajad, kes vastutavad rakenduse seadistamise ja teekondade loomise eest

1.2. Miks seda rakendust kasutada? Kellele see rakendus on mõeldud?

See rakendus on loodud laste abistamiseks nende teekonnal läbi Barnahusi. Selle rakenduse eesmärk on tagada, et lapsel oleks olemas kogu teave oma Barnahusi teekonna vältel.

Rakenduse peamine sihtrühm/kasutajad on **lapsed**.

Teiseseid sihtrühmi on kaks.

- **Eestkostjad** võivad saada kasu rakenduse teabest ja funktsioonidest ning vajaduse korral mängida rolli ka oma lapse jälgimisel ja juhendamisel rakenduse kasutamise ajal.
- **Spetsialistid** saavad rakenduse abil jagada struktureeritud teavet Barnahusi kohta ja alustada dialoogi lapsega. Seeläbi võib see olla laste kontaktisiku töövahend laste juhatamisel läbi Barnahusi.

1.3. Keeled

Rakendus on praegu saadaval kahes keeles, inglise ja rootsi keeles, teiste keelte tõlkimine on pooleli.

2. Rakenduse kaks osa

Rakenduses on kaks osa: üks **interaktiivne ringkäik** ja üks jaotis nimega „**Külasta oma Barnahusi**“. Rakenduses näeb see välja järgmine:

Vaadake rakenduse videoülevaadet aadressil:

<https://youtu.be/IC6lj12PDpU>

2. 1. Interaktiivne ringkäik

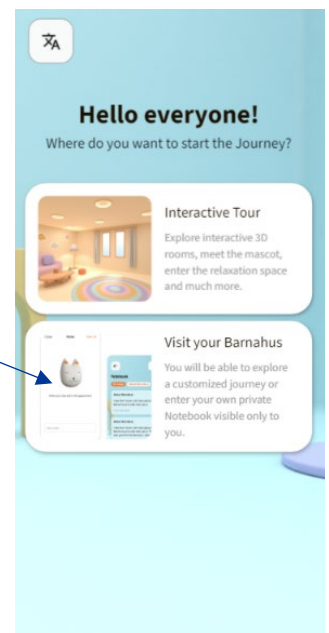
Eesmärk

See jaotis aitab lastel tunda end enne Barnahusi külastamist, selle ajal ja pärast seda mugavamalt ja olla paremini informeeritud. See aitab neil saada teavet selle kohta, mis on Barnahus, ja pakub neile lihtsaid lõõgastusviise.

Ligipääs

Rakendus on avalik ja see on **avatud jaotis**. See tähendab, et põhimõtteliselt pääseb sellele ligi igaüks.

Selles jaotises ei ole teavet ühegi konkreetse Barnahusi kohta. Siin on esitatud üldine teave Barnahusi ja ruumide kohta.

Mida see jaotis endast kujutab?

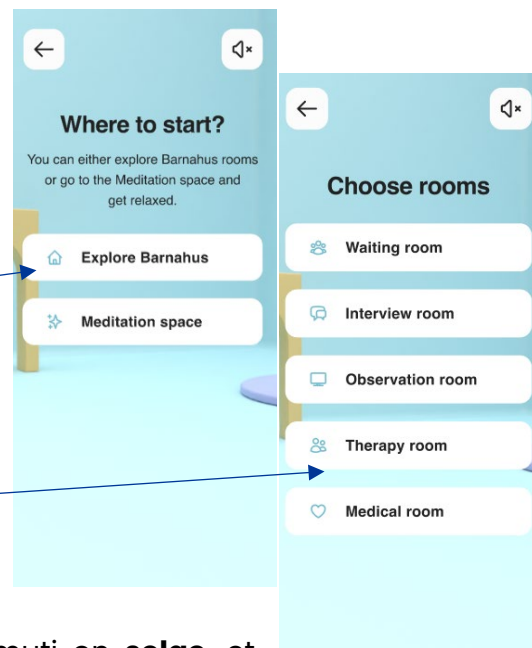
Selles jaotises antakse kasutajale *üldine ülevaade* Barnahusist. See rakenduse osa **on kõigi kasutajate jaoks sama**.

Sellesse jaotisesse sisenedes kuvatakse kaks võimalust: tutvu Barnahusiga või mine meditatsiooniruumi.

Jaotises „Tutvu Barnahusiga“ saab kasutaja valida Barnahusi erinevate ruumide vahel (nagu pildilt näha).

Ruumid on Barnahusi erinevate ruumide illustratsioonid. Näiteks intervjuuruumis on kõik tüüpilised objektid, nagu kaamerad ja mikrofoniid. Samuti on **selge**, et ruumid ei ole sellised, nagu mis tahes tegelik Barnahus välja näeb, vaid need on ruumide üldised kolmemõõtmelised kujutised.

Selles osas on ka meditatsiooniruum, kus lapsed saavad teha lihtsaid hingamisharjutusi.

2.2 Külasta oma Barnahusi

Eesmärk

Selles jaotises tutvustatakse lapsele isikupärastatult konkreetset Barnahusi, mida ta külastab, mis hõlmab ringkäiku Barnahusis koos ruumide ja töötajate fotodega.

Selle jaotise eesmärk on pakkuda platvormi teabe jagamiseks, vahetamiseks ja dialoogiks määratud spetsialisti (lapse kontaktisiku) ja lapse vahel. Seda tehakse eesmärgiga tagada, et lapsel oleks juurdepääs konkreetsele teabele tema külastuse ja edasise teekonna kohta ning aidata tal sellega suhtestuda ning tunda, et tal on olukorra üle kontroll.

Ligipääs

Sellele jaotisele on **piiratud** juurdepääs ja iga Barnahus **otsustab**, kes saab juurdepääsu.

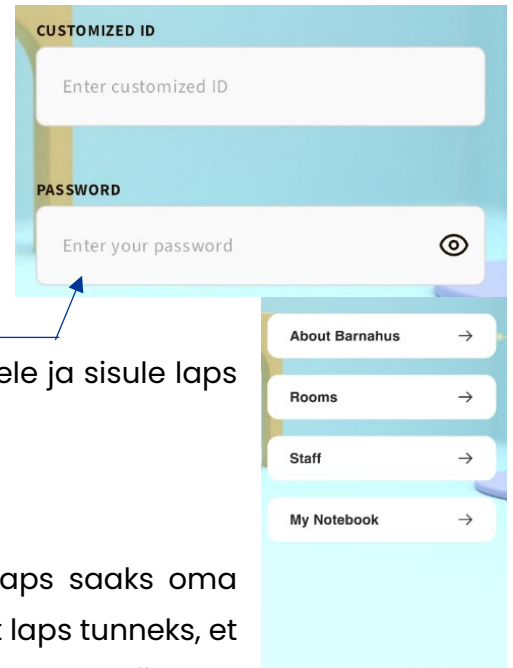
Piiratud jaotisele juurdepääsuks peab olema kehtiv kohandatud ID ja parool. Kui kaastöötaja loob teekonna, genereeritakse selle jaoks unikaalne kohandatud ID ja ühekordne parool.

Teekonna looja otsustab, millistele ruumidele, töötajatele ja sisule laps ligi pääseb.

Kommentaari funktsioon

Selles jaotises on ka kommentaaride funktsioon, et laps saaks oma teekonda kommenteerida. Selle eesmärk on tagada, et laps tunneks, et tal on kontroll oma teekonna üle ning seda saab kasutada nii enne Barnahusi külastust kui ka selle ajal. Kommenteerimisfunktsiooni saab välja lülitada, kui laps on Barnahusist lahkunud. Lapsel säilib siiski juurdepääs oma varasematele kommentaaridele.

See on üks põhjustest, miks juurdepääs sellele jaotisele on piiratud: nii saavad lapsed oma kommentaare lisada teadmise, et keegi teine neid ei näe. Kui laps on kommenteerinud, saab ta pärast reteekonda tagasi minna ja oma kommentaare vaadata. Kaastöötajal on siiski võimalus uute kommentaaride lisamise võimalus välja lülitada, kui ta seda vajalikuks peab. 3. peatükis käsitleme olulisi aspekte, mida selle funktsiooni puhul silmas pidada.

3. Kaalutlused rakenduse kasutuselevõtuks

3.1 Millal rakendust lapse teekonnal kasutatakse?

Rakenduse kasutamise täpse aja määrab iga rakendust kasutav Barnahus. Mõni Barnahus võib otsustada rakendust lapsega jagada enne, kui ta Barnahusi külastab, teised võivad soovida oodata, kuni nad Barnahusi jõuavad. Oleme sellesse peatükki kokku kogunud mõned erinevates etappides rakendusele juurdepääsu andmise eelised ja kaalutlused.

1. võimalus. Enne Barnahusi külastamist ei ole lapsel rakenduse kohta teavet.

Laps saab rakendusega tutvuda Barnahusi kaastöötaja järelevalve all. Kaastöötaja saab last aidata ja küsimustele vastata. Siiski pole lapsel enne saabumist külastatava Barnahusi kohta mingeid teadmisi.

2. võimalus. Laps saab enne Barnahusi külastamist teavet 1. jaotise kohta.

Laps saab külastada interaktiivset kolmemõõtmelist teekonda, et tutvuda Barnahusi ja erinevate ruumide ning meditatsiooniruumiga. Lapsel ei ole siiski ligipääsu teabele selle konkreetse Barnahusi kohta, mida ta külastab.

See annab lapse jaoks teekonda kohandavale kontaktisikule võimaluse lapsega maha istuda ja tutvustada talle töötajaid, kellega nad kohtuvad, ning koos läbi Barnahusi liikuda.

3. võimalus. Enne Barnahusi külastamist antakse lapsele kohandatud ID ja ühekordne parool.

Kui laps Barnahusi siseneb, on ta juba näinud selle ruume ja töötajaid. Lapse kontaktisik saab lapsega maha istuda ja lugeda läbi küsimused, mida laps on kommentaaride alla sisestanud.

Kuidas see töötab? Barnahus saadab lapsele enne Barnahusi saabumist kutsekoodi, et laps saaks enne külastust juurdepääsu rakendusele.

Võrdlus selle kohta, mida laps enne külastust ise näeb.

	Interaktiivne ringkäik	Teave konkreetse Barnahusi kohta, sealhulgas töötajad ja kuidas see välja näeb
1. võimalus	Ei	Ei
2. võimalus	Jah	Ei
3. võimalus¹	Jah	Jah

¹ Arvestage, et neljas võimalus – jagada vaid piiratud juurdepääsuga jaotise teavet, ilma avatud jaotise teavet jagamata – ei ole võimalik, kuna ei saa garanteerida, et laps ei tutvu pärast rakenduse allalaadimist avatud juurdepääsuga jaotise sisuga.

3.2 Keel

Iga Barnahus peab sisestama **2.** jaotisse sisu, pildid ja teksti. **Soovitame tungivalt** kasutada lühikest, konkreetset ja lapsesõbralikku keelt. Võimalik on luua samast tekstist mitu versiooni erinevate vanuserühmade jaoks. Kaaluge loeteluvormingu kasutamist, kuna seda soovitavad lapsed, kellega konsulteerisime. See ei ole tekstipõhine rakendus, liigne tekst ei ole visuaalselt kõitev ega kasutajasõbralik.

Lisaks soovitame paluda sihtgrupil – lastel – teksti mustandiga töötada. Nad teavad kõige paremini, millist teavet nad enne Barnahusi külastamist sooviksid.

3.3 Töötajate nõusolek

Veenduge, et kõigilt rakenduses kuvatavatelt kaastöötajatelt oleks saadud teadlik nõusolek.

3.4 Parool

2. jaotise kasutamiseks vajavad lapsed parooli. Kohandatud teekonna loomisel loob kaastöötaja ühekordse parooli (lisateavet selle kohta vt kasutusjuhendist).

Kui laps on esimest korda sisse loginud, palutakse tal luua uus parool, et teisele osale pääseks juurde ainult tema.

Veenduge, et paroolide jagamise protseduur oleks piisav selleks, et laps mõistaks, et saadud kood on ainult ühekordne sisselogimiskood.

3.5 Kommentaaride funktsioon

Kommentaaride funktsiooni saab välja lülitada enne Barnahusi külastust, selle ajal ja/või pärast seda.

Kaastöötajatega konsulteerimise käigus väljendasid mõned neist muret kommentaaride funktsiooni pärast. Nad kartsid, et lapsed kirjutavad sobimatuid asju või asju, mis võivad politsei uurimist mõjutada. Nende riigi kontekstis ei olnud kommentaaride funktsioon asjakohane.

Seetõttu on olulised kaks aspekti.

- (i) Kui annate koodi lapsele enne Barnahusi külastust, tõstke esile kommentaaride funktsiooni eesmärk.

- (ii) Järgige riigis kehtivaid seadusi! Kui kommentaaride funktsioon ei sobi teie kohalikus kontekstis, tuleks see lubada ainult lapse Barnahusi külastuse ajal. Kaastöötaja saab koos lapsega rakenduse üle vaadata ja veenduda, et seal poleks midagi sobimatut.

3.6 Konkreetset tüüpi juhtumid

Mõnel juhul ei pruugi lapsele tema teekonnale ligipääsu andmine olla ohutu. Selle otsuse peab langetama kaastöötaja ise.

4. KKK

1. Soovime luua Barnahusi teekonna, mida saavad kasutada mitmed lapsed.

Kas see on võimalik?

Jah, on võimalik luua Barnahusi teekond, mida saavad kasutada mitu last. Nimetame neid teekondi „üldisteks teekondadeks“.

Üldise teekonna põhiomadus:

- (i) lapsed ei saa kommenteerida. Vaadake kasutusjuhendist, kuidas seda teha.

Barnahusi üldise teekonna eeliseks on see, et kaastöötaja ei pea teekonda iga kord seadistama. Ta saab saata sama parooli mitmele lapsele.

2. Kuidas toetada nägemispuudega lapsi?

Teksti on võimalik kuulata. 2. jaotisse on võimalik ka heli üles laadida. See tähendab, et Barnahusi töötajad saavad teksti ise sisse lugeda ja heli üles laadida.

3. Kes näeb pilte ja teksti?

Interaktiivne ekskursioon on avatud kõigile, samas kui jaotisele „Külasta oma Barnahusi“ pääsevad ligi vaid isikud, kellele on antud juurdepääs. Iga Barnahus otsustab, kellel on juurdepääs 2. jaotisele.

4. Mis juhtub, kui kaastöötaja ei soovi teekonnal osaleda?

Jätate nad teekonnast välja. Töötajate piltide postitamiseks on vaja teadlikku nõusolekut. Kaaluge foto asemel nende rolli kujutava sümboli lisamist.

5. Mis juhtub siis, kui ma ei soovi teksti ja/või fotosid lisada?

Sellest ei ole midagi, kui te ei soovi lisada ruumide ja töötajate fotosid.

Kohandatud teekondade loomine ei ole kohustuslik. Siiski soovitame tungivalt anda Barnahusi kohta teavet nii piltide kui ka tekstiga.

JOURNEYS: TURVALISED JA INFORMEERITUD TEEKONNAD LÄBI BARNAHUSI

Üle kogu maailma puutuvad lapsed kokku mitmete kuritegudega. Kogu maailmas kogeb iga aasta kuni pool lastest vägivalda. Barnahus pakub ametiasutustele ja teenistustele multidistsiplinaarset ja integreeritud lähenemisviisi lapsohvritega tegelemiseks. Siiski on vaja tugevdada individuaalset toetust, et tagada lapse õiguste kaitse ning tema juurdepääs lastesõbralikule teabele ja protsessis osalemisele.

Journeys aitab parandada lapsohvrite ja nende perekondade juurdepääsu lapsesõbralikule õigusemõistmisele, kaitsele ja taastumisele, pakkudes Barnahusi kaudu ohutut, informeeritud ja osaluspõhist teekonda alates esialgsest teatamisest kuni pikaajalise taastumiseni, keskendudes iga lapse individuaalsele toetamisele.

See dokument on koostatud Euroopa Liidu kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programmi (CERV) rahalise toetusega. Selle sisu on projektipartnerite ainuvastutus ja seda ei saa mingil viisil võtta Euroopa Komisjoni seisukohtade kajastamisena.